

D.

Universiteter og Høiskoler i Almindelighed.

I. Stiftelse af et Universitet i Frankrig og sammes Organisation a).

Vi Napoleon af Guds Naade og ved Constitutionerne de Franskes Keiser, Konge af Italien og Rhinforbundets Beskytter;

I Anledning af Loven af 10 Mai 1806, der foreskriver et undervisende Corps's Oprettelse b);

Efterat have hørt Vort Statsraad
Have forordnet og forordne som følger:

b) Oversat efter Moniteuren 1808 No. 79.

c) See disse Annaler for 1806 2. Bind. S. 177.

Tit. I.

Almindelig Organisation af Universitetet.

Artiklen 1. Den offentlige Underviisning i hele Riget betroes udelukkende til Universitetet.

2. Ingen Skole, ingen Underviisningsanstalt af nogen Art kan oprettes uden for det keiserlige Universitet og uden Bemyndigelse af dets Chef.

3. Ingen kan aabne nogen Skole eller undervise offentlig, uden at være Medlem af det keiserlige Universitet og gradueret ved et af dets Faculteter. Imidlertid er Underviisningen i Seminarierne afhængig af Erkebisperne og Bisperne, hver i sit Dioeces (Stift). De udnævne og afskedige sammes Directeurer og Professorer. De ere alene forbundne til at rette sig efter de Reglementer for Seminarierne, som af Os ere approberede.

4. Det keiserlige Universitet skal bestaae af ligesaa mange Academier, som der ere Overretter (Cours d'appel).

5. De Skoler, som høre til ethvert Academie, faae deres Plads i følgende Orden:

- 1) Faculteterne for den dybere Lærdom og Gradernes Meddelelse (collation).
- 2) Lyceerne for de gamle Sprog, Historien, Rhetoriken, Logiken og Begyndelsesgrundene i de mathematiske og physiske Videnskaber.

- 3) Collegierne (Secondærskolerne i Byerne) for Elementerne i de gamle Sprog og de første Grunde i Historien og Videnskaberne.
- 4) Institutterne, Skoler, som holdes af private Lærere, i hvilke Underviisningen nærmer sig til Collegierne.
- 5) Pensioner, Pensionnater, der tilhøre private Entrepreneurer, og ere bestemte til mindre grundige Studier, end dem, som drives i Collegierne.
- 6) Smaskoler, Primærskoler, hvor man lærer at læse, skrive og de første Grunde i Regning.

Tit. II.

Om Faculternes Sammensætning.

Art. 6. Der skal i det keiserlige Universitet være fem Facultetsordener, nemlig:

- 1) Faculteter i Theologie.
- 2) Faculteter i Lovkyndighed.
- 3) Faculteter i Medicin.
- 4) Faculteter i de mathematiske og physiske Videnskaber.
- 5) Faculteter i Literaturen.

7. Biskoppen eller Erkebiskoppen i Academiets Hovedsted (chef-lieu) præsenterer Stormesteren de Doctorer i Theologien, mellem

hvilke Professorerne vælges. Enhver Præsentation skal i det mindste være af 3 Subjecter, mellem hvilke der holdes en Concurſ, efter hvis Udfald Medlemmerne af det theologiske Facultet bestemme det afgjørende Valg.

Stormesteren udnævner for første Gang Decanerne og Professorerne mellem de Doctorer, som paa foranstøt Maade præsenteres af Erkebispem og Bispem.

Decanerne og Professorerne ved de øvrige Faculteter udnævnes for første Gang af Stormesteren.

Efter den første Udnævnelse besættes de vacante Professorpladser i disse Faculteter ved Concurſ.

8. Der skal være ligesaa mange theologiske Faculteter, som der ere Metropolitankirker. Der skal være eet i Strasborg og eet i Geneve for den reformerte Religion.

Enhvert Facultet i Theologien bestaaer af tre Professorer i det mindste. Antallet deraf kan forøges, dersom Elevernes Antal synes at giøre det fornødent.

9. Af disse tre Professorer foredrager den ene Kirkehistorien, den anden Dogmatiken, den tredie den evangeliske Moral.

10. I Epidfen af ethvert theologisk Facultet faaer en Decanus, som vælges mellem Professorene.

11. De nærværende Retskoler skal danne 12 Faculteter af samme Navn, hørende til de Academier, i hvis District de ligge. De forblive organiserede saaledes, som de ere ved Loven af 22 Ventose Aar 12 og det keiserlige Decret af 4 Complementair, Dag f. A. c).

12. De fem nærværende Skoler i Medicinen skal danne fem Faculteter af samme Navn, henhørende til de Academier, i hvilke de ere beliggende.

De beholde den Indretning, som er bestemt ved Loven af 19 Ventose Aar 11.

13. Ved hvert Lycee, som tillige er Hovedsted for et Academie, oprettes et Videnskabs Facultet. Den første Professor i Mathematiken ved Lyceet er nødvendig Medlem deraf. Det bestaaer endvidere af tre Professore, den ene i Mathematiken, den anden i Naturhistorien, og den tredie i Physiken og Chemien. Proviforen og Censoren skal være Adjuncter derved.

En af Professorene er Decanus.

c) Om disse Retskoler see Universitets-Annalerne for 1807 1 B. G. 347 ff.

14. I Paris skal Videnskabernes Facultet bestaae af to Professorer af Collège de France, to af Museum d'histoire naturelle, to af den polytechniske Skole og to Professorer i Mathematiken ved Lyceerne.

En af disse Professorer udnævnes til Decanus.

Stedet, hvor det skal have sit Sæde, ligesom og Stedet for det literariske Facultet, bestemmes af Universitetets Chef.

15. Ved hvert Lycee, som tillige er Hovedsted for et Academie, skal være et Facultet for Literaturen (Faculté des lettres); det er sammensat af Professorerne i de skionne Videnskaber ved Lyceet og af to andre Professorer.

Provisoren og Censoren kunne være Adjuncter.

Decanus vælges mellem de tre første Medlemmer.

I Paris dannes dette Facultet af 3 Professorer ved Collège de France og af tre Professorer i de skionne Videnskaber ved Lyceerne.

Stedet, hvor det skal have sit Sæde, ligesom det, hvor Videnskabernes Facultet i Paris skal have sine Forhandlinger, bestemmes af Universitetets Chef.

Tit. III

Om Facultetsgraderne og Maaden at
erholde dem.

§. I.

Om Graderne i Almindelighed.

Art. 16. Graderne ved ethvert Facultet skal
være tre i Tallet; nemlig Baccalaureat,
Licentiat og Doctorat.

17. Graderne meddeles af Faculteterne efter
foregaaende offentlig Prøve og Acta.

18. Graderne give ikke Titel af Universitets-
Medlem, men ere nødvendige for at blive det.

§. II.

Om Graderne i Literaturens Facultet.

19. For at kunne admitteres til Baccalaureats-Examen i Literaturens Facultet, maa man 1) være i det mindste 16 Aar gammel; 2) svare til alt det, som man lærer i Lyceernes øverste Klasser.

20. For at stædes til Licentiat-Examen i samme Facultet, maa man 1) fremlægge sit Baccalaurei-Diplom, erholdet for eet Aar siden 2) forfatte en Opsats paa Latin og Fransk over et givet Emne, i en given Tid.

21. Doctoratet i det literariske Facultet kan ikke erholdes, uden ved at fremlægge sit Diplom som Licentiat og forsvare to Theses, den ene i Rhetoriken og Logiken, den anden over den gamle Literatur; den første maa skrives og forsvares paa Latin.

§. III.

Om Graderne i de mathematiske og physiske Videnskabers Facultet.

22. Man kan ikke blive Baccalaureus i Videnskabernes Facultet, uden først at have erholdet den samme Grad i Literaturens og at svare i Arithmetik, Geometrie; den plane Trigonometrie, Algebra og dens Anvendelse paa Geometrien.

23. For at antages som Licentiat i Videnskabernes Facultet, maa man besvare Opgaver i Statik samt Differential- og Integral-Regningen.

24. For at faae Doctorværdigheden i dette Facultet, maa man forsvare to Theses, hvad enten af Mechaniken og Astronomien eller Physiken og Chemien, eller de tre Hoveddele af Naturhistorien, eftersom man erklærer at have bestemt sig til at vorde Lærer i den ene eller den anden af disse Videnskaber.

§. IV.

Om Graderne i det medicinske og det
juridiske Facultet.

25. Graderne i de medicinske og juridiske Faculteter skulle vedblive at meddeles efter de for disse Skoler givne Love og Reglementer.

26. Fra 1 Octbr. 1815 at reane kan Ingen vorde Baccalaureus i Lovfyndighedens og Medicinens Faculteter, uden at have i det mindste Baccalaureigraden i Literaturens Facultet.

§. V.

Om Graderne i det theologiske
Facultet.

27. For at kunne stædes til Baccalaureats. Examen i Theologien, maa man 1) være 20 Aar gammel; 2) være Baccalaureus i Literaturens Facultet; 3) have gjort en Cursus af 3 Aar i et af de theologiske Faculteter. Baccalaureis Diplomet erholder man ikke, førend man har forsvaret en offentlig Thesis.

28. For at stædes til Licentiat. Examen i Theologien, maa man fremlægge sit Baccalaureis Diplom, erholdt for eet Aar siden i det mindste.

Man kan ikke antages som Licentiat i dette Facultet uden efter at have forsvaret to offentlige

Thesis; hvoraf den ene nødvendig maa være paa Latin.

For at erholde Doctorgraden i Theologien, maa man forsvare en almindelig Thesis.

Tit. IV.

Om den Orden, som skal finde Sted mellem Universitetets Medlemmer, og den Rang og Titel, som er forbunden med deres Embeder.

§. I.

Om Rang mellem Embedsmændene.

Art. 29. Embedsmændene ved det keiserlige Universitet tage Rang indbyrdes i følgende Orden:

Rangfølge:

Administrations Underviisnings

1. Stormesteren (le grand-maitre).
2. Canzleren (le chancelier).
3. Skatmesteren (le tresorier).
4. Raadene paa Livstid (les conseillers à vie).

Administration

Underviisnings

5. De ordentlige Raader
(les conseillers ordi-
naires).

6. Universitetets Inspecto-
rer (les inspecteurs de
l'Université).

7. Academiernes Rectorer
(les recteurs des acade-
mies).

8. Academiernes Inspec-
torer.
(les inspecteurs des aca-
demies).

9. Faculteternes Decani.
(les doyens des Facul-
tés).

10. Professorerne ved Facul-
teterne (les profes-
seurs des Facultés).

11. Provisorerne }
(les proviseurs) ved Un-
12. Censorerne } ceerne.
(les censeurs.

13. Professorerne ved Lyceerne.
(les professeurs des
Lycées).

Administration Underviisnings

14. De Øverste ved Collegierne (les principaux des Collèges).
15. Adjuncterne (les agrégés).
16. Regenterne ved Collegierne (les régens des Collèges).
17. Institutforstanderne (les chefs d'institution).
18. Pensionatsholderne (les maîtres de pension).
19. Studielærerne (les maîtres d'étude).

30. Efter at det keiserlige Universitet een gang er indrettet, følges Rangordningen i Embedsmændenes Udnævnelse, og Ingen kan forfremmes til en Plads, uden efter at have giennemgaaet alle de lavere Grader.

Befordringen skal ogsaa danne en Bane, der aabner Indsigter og god Opførsel Udsigt til de øverste Poster ved det keiserlige Universitet.

31. For at kunne befordres til de forskjellige ovennævnte Bestillinger, maa man i de forskjellige

Faculteter have erhøldet Grader, som svare til disse Bestillingers Natur og Vigtighed.

- 1) Studielæreres og Pensionsforstanders Post maa ikke besættes uden med Individuer, som have erhøldet Baccalaureis Graden i Literaturens Facultet.
- 2) Man maa være Baccalaureus baade i Literaturens og Videnskabernes Facultet for at blive Institutforstander.
- 3) Collegiernes Overster og Regenter, Adjuncterne og Professorerne ved den 6te, 5te, 4de og 3die Klasse af Lyceerne maae have Baccalaureigraden i Literaturens og Videnskabernes Faculteter, eftersom de enten skal give Underviisning i Eprogene eller i Mathematiken.
- 4) Adjuncterne og Professorerne ved den anden og første Klasse i Lyceerne maae være Licentiati i de Faculteter, der vedkomme deres Klasser.
- 5) Adjuncterne og Professorerne i de skønnede Videnskaber og den transcendente Mathematik i Lyceerne, maae være Doctorer i Literaturens eller Videnskabernes Facultet.
- 6) Censorerne maae være Licentiati i begge disse Faculteter.

- 7) Provisorerne maae foruden Doctorgraden i Literaturen have Baccalaurei-graden i Videnskaberne.
- 8) Professorene i Faculteterne og Decani maae være Doctorer i deres respective Faculteter.

§. II.

Om de Titler, som følge med Bestillinger.

32. Der skabes mellem de Graduerede, som ere Embedsmænd ved Universitetet, hædrende Titler, bestemte til at udmærke de høiere Bestillinger og at belønne Fortienester af Underviisningsvæsenet.

Disse Titler blive tre i Tallet, nemlig:

1) De Titulære; 2) Officiers ved Universitetet; 3 Officiers ved Academiene.

33. Med disse Titler skulle følge 1) Pensioner, som Stormesteren bestemmer; 2) en Decoration, som skal bestaae i en dobbelt broderet Palme paa det venstre Bryst. Decorationen skal være broderet i Guld for de Titulære, i Sølv for Universitetets Officiers og i blaat og hvidt Silke for Academiernes Officiers.

34. Titulære af det keiserlige Universitet ere;

1) Universitetets Stormester.

2) Cankleren

3) Skatmesteren

4) Raadene paa Livstid

} ved samme.

35. Universitetets ordentlige Raader, dets Inspectorer, Rectorerne, Inspectorerne ved Akademierne, Decani og Professorerne ved Faculteterne føre som saadanne Titel af Universitetets Officiers.

Titel af Universitetets Officiers kan ogsaa af Stormesteren tilstaaes de Provisorer, Censorer og Professorer ved Lyceernes to øverste Klasser, som meest udmærke sig ved Talenter og Embedsiver.

36. Ligeledes ere Provisorerne, Censorerne og Professorerne ved de to første Klasser i Lyceerne og de Øverste i Collegierne, ifølge deres Embeds Medfor, Officiers ved Akademiet.

Titel af Officier ved Akademierne kan ogsaa af Stormesteren tilstaaes de øvrige Professorer ved Lyceerne, ligesom og Regenterne ved Collegierne og Institutforstanderne, i de Tilfælde, at disse forskellige Embedsmænd ved udmærkede Fortienester have gjort sig værdige til denne Hæder.

37. De Professorer og Adjuncter ved Lyceerne, Regenterne ved Collegierne og Institutforstandere, som ikke have de foregaaende Titler,

bære, ligesom Pensionatsforstanderne og Studielærerne, alene Titel af Universitetets Medlemmer.

Tit. V.

Om Grundvolden for Underviisningen i Universitetets Skoler.

Artk. 38. Alle det keiserlige Universitets Skoler skal antage til Basis for deres Underviisning:

- 1) den catholske Religions Forskrifter.
- 2) Troeskab mod Keiseren, mod det keiserl. Monarkie, Bevogterinde (depositaire) af Goltzenes Lyksalighed, og mod det Napoleoniske Dynastie, Beskytterinde af Frankerigs Eenhed og af alle de liberale Ideer, som ved Constitutionen ere proclamerede.
- 3) Enighed mod det undervisende Corps's Statuter, som have til Gienstand Underviisningens Eenhed, og sigte til at danne for Staten Borgere, der ere deres Religion, deres Fyrste, Fædreland og Familie hengivne.
- 4) Alle Professorerne i Theologien ere forpligtede til at rette sig efter Dispositionerne i Edictet af 1682, vedkommende de fire Propositioner, som indeholdes i den franske Geistligheds Declaration af samme Aar.

Tit. VI.

Om de Forpligtelser, som Universitetets Medlemmer indgaae.

Art. 39. Efter den anden Artikels Forskrift i Loven af 10 Mai 1806 indgaae Medlemmerne af det keiserlige Universitet, naar de indsættes, eedeligen de borgerlige, specielle og temporære Forpligtelser, som binde dem til det undervisende Corps.

40. De forpligte sig til en ubiagtig Tagtagelse af Universitetets Statuter og Reglementer.

41. De love Lydighed mod Stormesteren i alt det, han befaler dem til Vor Tjeneste og Underviisningens Bedste.

42. De forpligte sig til, ikke at forlade det undervisende Corps og deres Functioner, forinden de dertil have faaet Stormesterens Tilladelse i de Former, som herefter foreskrives.

43. Stormesteren kan fritage et Medlem af Universitetet fra sine Forpligtelser, og tillade ham at gaae ud af Corpset: i Tilfælde af Stormesterens Afslag og vedkommende Universitets Medlems vedholdende Ønske at forlade Corpset, er Stormesteren forpligtet at udfærdige ham en exeat Bevilling efter tre paafølgende Begieringer, gien- tagne hver anden Maaned.

44. Forlader Nogen det undervisende Corps uden at have opfyldt disse Formaliteter, udslettes han af Universitetets Matrikul (tableau) og paadrager sig den med saadan Udslettelse forbundne Straf.

45. Medlemmerne af Universitetet kunne ikke modtage nogen offentlig eller privat og besol-
det Bestilling uden Stormesterens udtrykkelige Tilladelse.

46. Universitetets Medlemmer ere forplig-
tede til at give Stormesteren og sine Foresatte Underretning om alt det, som de maatte erfare, i de offentlige Underviisningsanstalter at være stridende mod det undervisende Corps's Lærdom og Grundsætninger.

47. De Disciplinarstraffe, som Plig-
ters og Forpligtelses Overtrædelse medfører, ere:

- 1) Arrest;
- 2) Erindring i Overværelse af et akademisk Raad;
- 3) Frettesættelse i Overværelse af Universitets-
raadet;
- 4) Degradation;
- 5) Suspension fra alle Functioner for en bestemt
Tid, med eller uden totalt eller partielt Tab
af Gage;
- 6) Entledigelse eller Afsked forend Emeritats-Tiden
med en mindre Pension end de Udriente's;
- 7) Endelig Udslettelse af Universitetets Matrikul.

48. Udslettes Noget af Matriklen, kan han ikke befordres til noget andet offentligt Embede.

49. Forholdene mellem Straffene og Forseelserne ligesom Gradsfølgen i disse Straffe efter de forskjellige Bestillinger skal nærmere bestemmes ved Statuter.

Tit. VII.

Om Universitetets Stormesters Bestilling og Rettigheder.

50. Det keiserlige Universitet skal styres og regieres af Stormesteren; som udnævnes og kan afskediges af Ds.

51. Stormesteren udnævner til de administrative Pladser og Cathedrene ved Collegierne og Lyceerne; han udnævner ligeledes Academiernes og Universitetets Officiers, og gjør alle Befordringer i det lovgivende Corps.

52. Han beskikker de Subjecter, som have erholdt Cathedre i Faculteterne, efter Concur, hvis Indretning bestemmes af Universitetets Raadet.

53. Han udnævner i Lyceerne de Elever, som have concurreret til at erholde hele eller halve Stipendier (bourses).

54. Han bevilger Tilladelse at undervise og aabne Læreanstalter til Graduerede ved Uni

versitetet, der forlange det og have opfyldt de Betingelser, som ved Reglementerne ere foreskrevne for at erholde denne Tilladelse.

55. Stormesteren præsenteres Os af Vor Minister for det Indre, for aarligen at forelægge Os 1) Liste paa Underviisningsanstalterne og i Særdeleshed Pensionnaterne, Institutterne, Collegierne, Lyceerne; 2) paa Academiernes og Universitetets Officiers; 3) paa de Medlemmers Avancement, som ved deres Tjenester dertil have gjort sig værdige. Han publicerer disse Lister ved Skoleaarets Begyndelse.

56. Han kan forflytte fra et Academie til et andet Rectorerne og de Øverste ved Collegierne, som underholdes af Communerne, ligesom og Embedsmændene og Professorerne ved Lyceerne, efter foregaaende Overlæg med tre Medlemmer af Raadet.

57. Han har Ret til at dømme de Universitetets Medlemmer, der i saa høj Grad have gjort sig skyldige i Pligtovertrædelse, til Arrest, Paa mindelse, Frettesættelse, Degradation og Suspension (Art. 47.).

58. Efter foregaaende Examina og paa Faculteternes anbefalende Forestillinger, påtegnede af Rectorerne, ratificerer Stormesteren Ansættelserne. I det Tilfælde, at han troer at burde nægte denne Ratification, gøres Indberetning

derom til Vor Minister for det Indre, som forelægger Os sin Rapport, for at Vi selv i Vort Statsraad kan giøre den Bestemmelse, der maatte findes passende.

Stormesteren kan lade Examina for Graderne's Erholdelse begynde igien, naar han maatte finde saadant gavnligt til Disciplinens Overholdelse.

59. Grader, Titler, Befillinger, Professorater og i Almindelighed alle under det keiserlige Universitet hørende Befordringer tildeles dette Corpsets Medlemmer ved Stormesteren under Universitetets Eegl.

60. Han giver de forskjellige Skoler Disciplin-Reglementer, om hvilke Universitetsraadet først har at deliberere.

61. Han sammenkalder Raadet og præsiderer deri, og han udnævner Medlemmerne deraf saavel som Medlemmerne af det academiske Raad, saaledes som i denne Anordning nærmere bestemmes.

62. Han lader giøre Regnskab for Undervisningsanstaltene's Indtægter og Udgifter, og samme Universitetsraadet ved Skatmesteren forelægge.

63. Han har Ret til at opslaae og bekjendtgjøre sine egne og Universitetsraadets Acta. Disse

Acter forsynes med Universitetets Segl, som forestiller en Ørn med en Palme, efter den Tegning, som er vedlagt nærværende Decret.

Lit. VIII.

Om Canzlerens og Skatmesterens Bestilling og Rettigheder.

64. Der skal umiddelbar efter Stormesteren være tvende Titulære ved det keiserlige Universitet; den ene skal have Titel af Canzler, den anden af Skatmester.

65. Canzleren og Skatmesteren udnævnes af DS, og kan af DS afskediges.

66. I Stormesterens Fraværelse præsidere de i Raadet efter deres Rang.

67. Canzleren fører Opsyn over Universitetets Archiv og har dets Segl i Siemne; han undertegner alle de Acter, som udstædes af Stormesteren eller Universitetsraadet; han undertegner ligeledes Diplomerne for alle Functionerne. Han forestiller Stormesteren de Titulære, Universitetets og Academiets Officiers, saavelsom de Embedsmænd, der skal aflægge Sed. Han har Opsyn med Redactionen af det aarlige store Register over Universitetets Medlemmer, hvorom der tales under Titelen: almindelige Dispositioner.

68. Skatmesteren har i Særdeleshed at gøre med Universitetets Indtægter og Udgifter: han vaager over, at alt, hvad der over hele Riget oppebæres til Universitetets Fordeel, redelig indbetales i dets Kasse; han foranstalter det Fornødne i Henseende til Universitetets Embedsmænds Gælder og Pensioner; han har Indseende med-Lyceernes, Collegiernes og alle Academiernes Læreanstalters Regnskabsvæsen; han forelægger herom Storkmesteren og Universitetsraadet sin Rapport.

Tit. IX.

Om Universitetets Raadet (Conseil de l'Université.)

§. I.

Om Raadets Sammensættelse.

69. Universitetets Raadet bestaaer af 30 Medlemmer.

70. Ti af disse Medlemmer, af hvilke sex valgte mellem Inspecteurerne og fire mellem Rectorerne, ere Universitetets Raader (conseillers de l'Université) paa Livstid eller titulare Universitetsraader. De erholde Bestalling af Ds.

De ordentlige Universitetets Raader, 20 i Tallet, tages mellem Inspecteurerne, Faculteternes Decani og Professorer og Lyceernes Provisorer.

71. Hvert Aar forfærdiger Stormesteren en Liste paa de 20 ordentlige Raader, som bør completere Conseilet i Aarets Løb.

72. For at være Raad paa Livstid maa man i det mindste have 10 Aars Anciennitet i Universitetets Corps, have været fem Aar Rector eller Inspecteur, og i denne Egenskab have været Medlem af Conseilet.

73. En General-Secretær, valgt mellem de ordentlige Raader og udnævnt af Stormesteren, redigerer Forhandlingerne i Conseilets Secancer.

74. Universitetsraadet forsamler sig i det mindste to Gange om Ugen og tiere, hvis Stormesteren finder det fornødent.

75. Det er i Henseende til Arbeidet deelt i fem Sectioner.

Den første sysselsætter sig med Studiernes Tilstand og Guldkommengjørelse;

Den anden med Skolernes Administration og Politie;

Den tredie med deres Regnskabsvæsen;

Den fjerde med Tvistigheds-Sager;

Den femte med Expeditionsvæsenet (affaires du sceau).

Enhver Section gennemgaaer de Sager, som tilstilles den af Stormesteren, og afgiver sin Rap-

port derom til Conseilet, som tager dem under nærmere Overbejelse.

§. II.

Om Raadets Bestilling.

76. Stormesteren fremlægger til Conseilets Discussion alle de Forslag til Reglementer og Statuter, som maatte gøres for Skolerne af de forskjellige Grader.

77. Alle Spørgsmaale med Hensyn til Politiet, til Faculteternes, Lyceernes og Collegiernes Regnskabsvæsen og almindelige Bestyrelse bedømmes af Raadet; som bestemmer disse Skolers Udgiftsreglementer paa Forestilling af Universitetets Skatmester.

78. Det dommer i alle de Foresattees Klager og de Underordnedes Besværinger.

79. Det alene kan paalægge Universitetets Medlemmerne Entledigelses og Udslettelses (§. 47) Straffe efter Instructionen og foregaaende Undersøgelse angaaende de Forseelser, som maatte medføre Iddømmelse i saadanne Straffe.

80. Raadet bifalder eller forkaster de Skrifter, som ere blevene givne eller bør gives Discipulene i Hænder eller anskaffes til Lyceernes og Collegiernes Bibliotheker; det bedømmer de nye

Skrifter, som foreslaaes for Underviisningen i bemeldte Skoler.

81. Det lader sig forelægge Inspecteurernes Rapport, naar de komme tilbage fra deres Mission.

82. Tvistige Sager i Henseende til den almindelige Administration af Academiene og deres Skoler, og de, som maatte angaa Universitetets Medlemmer i Særdeleshed med Hensyn til deres Functioner, andrages for Universitetsraader. Dets Decisioner, tagne ved Stemmernes absolute Fleerhed og efter en meget omhyggelig Undersøgelse, iværksættes af Stormesteren. Imidlertid kan der gøres Forestilling mod disse Decisioner til Bort Raad, ved Rapport til Vor Minister for det Indre.

83. Efter Stormesterens Forslag, og ved Præsentation af Vor Minister for det Indre, kan en Commission af Raader fremstille sig i Bort Statsraad for at andrage om Forandring i Reglementerne og om interpretative Decisioner.

84. Forhandlingerne i Conseilets Seancer sendes hver Maaned til Vor Minister for det Indre; Medlemmerne af Conseilet kan i disse Acter lade tilfore Motiverne til deres Meninger, hvis de afvige fra den af Conseilet tagne Beslutning.

Tit. X.

Om de academiske Raad (Conseils
academiques.)

85. I ethvert Academies Hovedsted oprettes et Raad, bestaaende af 10 Medlemmer, som af Stormesteren udnævnes mellem Academiets Embedsmænd og Officiers.

86. I de academiske Raad præsidere Rectorerne; de forsamle sig i det mindste to Gange maanedlig og oftere, om Rectorerne finde det fornødent; Studie-Inspecteurerne ere nærværende der ved, naar de befinde sig i Academiernes Hovedsteder.

87. I de academiske Raad omhandles:
1) Skolernes Tilstand i deres respective Arrondissements; 2) Misbrug, som kunde indsnige sig i Disciplinen, den oeconomiske Administration og Underviisningen ved samme, og Midlerne til derpaa at raade Bod; 3) Tvistighedsager i Henseende til deres Skoler i Almindelighed eller til de Medlemmer af Universitetet, som residere i deres Arrondissements.

88. Disse academiske Raaders Forhandlinger sendes af Rectoren til Stormesteren, og forelægges af ham Universitets-Raadet, der tager samme under Overveelse, enten for at af-

hielppe de angivne Misbrug, eller at dømme angaa-
de Forseelser og Pligtforsømmelser, efter den skrev-
ne Instruction i Overensstemmelse med Art. 79.
Rectorerne kunne til de academiske Raads Acter
føie deres egen særskilte Formening.

89. I Paris opfylder Universitets-Raadet
det academiske Raads Functioner.

Lit. XI.

Om Universitetets og Academiernes Inspecteurer.

90. Universitetets General-Inspecteu-
rer udnævnes af Stormesteren og tages mellem
Universitetets Officiers; deres Antal skal være
20 i det mindste, og kan ikke overstige 30.

91. De inddeles i 5 Klasser ligesom Fa-
culteterne; de ere ikke Medlemmer af noget Acade-
mie i Særdeleshed; de visiterer dem skifteviis
og efter Stormesterens Befaling for at tage Stu-
deringernes og Disciplinens Tilstand ved Faculte-
terne, Lyceerne og Collegierne i Oiesyn, for at for-
sikkre sig om Professorernes, Rectorernes og Stu-
dielærernes Paapassenhed og Talenter, for at prøve
Discipline, endelig for at have Indseende med disse
Anstalters Bestyrelse og Regnskabsvæsen.

92. Stormesteren har Ret til at sende til
Academiene, til overordentlig Inspec-

tion, Medlemmer af Raadet, andre end Universitets-Inspecteurer, naar der er Anledning til at undersøge eller ordne nogen vigtig Gienstand.

93. Ved hvert Academie er der een eller to specielle Inspecteurer, hvis Forretning det er, efter Rectorens Befaling at visitere og have Indseende med Skolerne i deres Arrondissement, i Gærdeleshed Collegierne, Institutterne, Pensionnaterne og Primærskolerne. De udnævnes af Stormesteren paa Rectorens Foreskilling.

Tit. XII.

Om Rectorerne (Recteurs) ved Academiene.

94. Ethvert Academie bestyres af en Rector under Stormesterens umiddelbare Befaling, der udnævner dem paa 5 Aar, og vælger dem mellem Academiernes Officiers.

95. Rectorerne kan beskiftes paa ny saa mange Gange, som Stormesteren finder det gavnligt.

De skal residere i Academiernes Hovedsæder.

96. De ere overværende ved Faculteternes Examina og Receptioner. De visere og

overlevere de Gradueredes Diplomer, som derefter tilsendes Stormesteren til Ratification.

97. De lade sig af Faculteternes Decani, Lyceernes Provisorer og Collegiernes Overster gjøre Regnskab for disse Anstalters Tilstand; og de lede Bestyrelsen deraf, især i Henseende til Disciplinens Strænghed og Deconomie i Udgifterne.

98. De lade Skolerne og især Collegierne paa see ved Academiernes specielle Inspecteurer, og de visiterer dem selv, saa ofte det er dem muligt.

99. Der skal i hver Skole, efter Rectors Befaling, holdes et aarligt Register, i hvilket enhver Besyrer, Professor, Adjunct, Regent og Studielærer skal selv rubrikviis indskrive sit Navn, Fornavn, Alder, Fødested, saavel som de Poster, han har beklædt, og de Embeder han har haft ved Skolerne.

Skolernes Forsatte sende af disse Register et dobbelt Exemplar til deres Academiens Rectorer, som tilstille Universitetets Canzler dem. Canzleren opsætter af disse academiske Lister et General Register for hvert Aar, hvilket nedlægges i Universitetets Archiv.

Tit. XIII.

Om Reglementerne for Lyceerne, Collegierne, Institutterne, Pensionnaterne og Primærskolerne.

100. Stormesteren lader i Universitetets Raad foretage og overlægge de Reglementer, som for nærværende Tid eksistere for Lyceerne og Collegierne. De Forandringer eller Modificationer, som deri kan gøres, maae være i Overensstemmelse med følgende Dispositioner:

101. For Fremtiden og efter Universitetets fuldstændige Organisation skal Provisorerne og Censurerne ved Lyceerne, Collegiernes Overster og Regenter saavel som Studielærerne ved disse Skoler være forpligtede til den ugifte Stand og det fælles Liv.

Professorerne ved Lyceerne kan være gifte, og i dette Tilfælde maae de boe uden for Lyceet. De ugifte Professorer kan boe der, og tage Deel i det fælles Liv.

Ingen Professor ved et Lycee maa aabne Pensionnat eller give offentlig Underviisning udenfor Lyceet; enhver af dem kan alligevel tage hos sig een eller to Elever, som maae følge Lyceets Klasser.

102. Intet Fruentimmer maae logere i det Indre af Lyceerne eller Collegierne, eller tilstrædes Adgang dertil.

103. Institut og Pensionatsforstanderne kan ikke holde saadanne Anstalter, med mindre de af Universitetets Stormester have erhholdet et Diplom, der medfører en saadan Tilladelse. Dette Diplom skal gælde fra 10 Aar og kan fornyes. Begge maae holde sig de Reglementer efterrettelige, som Stormesteren tilstiller dem, efterat have ladet disse overveie og bestemme i Universitetets Raadet.

104. Intet maa trykkes eller publiceres for at annelde Studierne, Disciplinen og Pensionats-Vilkaarene, ei heller angaaende Disciplinens Øvelser i Skolerne, med mindre de forskiellige Prospectus og Programmer have været Rectorerne og Academiernes Raad forelagte og af dem ere blevne samtykte.

105. Paa Rectorernes Forslag, Inspecteurernes Formening og efter foregaaende Undersøgelse, foretaget af de academiske Raad, kan Stormesteren, efterat have raadført sig med Universitetets Raadet, lade Institutterne og Pensionaterne tilslukke, hvor man har fundet store Misbrug og Grundsaetninger stridende mod dem, som Universitetet befiender sig til.

106. Stormesteren lader ved Universitetets Raadet omhandle Spørgsmaalet angaaende de Grader i Underviisningen, som bor tillægges

hver Art Skoler, for at den kan med den størst mulige Gensformighed fordeles i alle Rigets Egne og for at der kan opstaae en for gode Studier nyttig Emulation.

107. Universitetet foranstalter det Fornødne, for at Underviisningen i at læse, skrive og regne i Primærskolerne for Fremtiden ikke gives uden af Skolemestere, der have saa megen Dannelse, at de med Lethed og Sikkerhed kan meddele alle og enhver disse nødvendige Elementærfundskaber.

108. Til denne Hensigt skal ved hvert Academie og i Collegierne eller Lyceerne oprettes een eller flere Normal-Klasser, bestemte til at danne Skolemestere for Primærskoler. Der gives Underviisning i de Methoder, som ere bedst skikkede til at lære andre at læse, skrive og regne.

109. De christelige Skolers Brødre skal af Stormesteren forsynes med Diplom og opmuntres; han skal visere deres indre Statuter tage dem i Ged, forskrive dem en egen Dragt og lade føre Opsyn over deres Skoler.

Superiorerne af disse Congregationer kunne være Medlemmer af Universitetet.

Tit. XIV.

Om Maaden at erstatte Afgangen
blandt Universitetets Embeds-
mænd og Professore.

§. I.

Om Aspiranterne og Normal skolen.

110. Der skal i Paris oprettes et Normal-
Pensionnat, bestemt til at modtage et Antal
af 300 unge Mennesker, som der skal dannes til
at vorde Lærere i Literaturen og Videnskaberne.

111. Inspecteurerne udvælge hvert Aar,
i Lyceerne efter Examina og Concurſ, et bestemt
Antal Elever, i det mindste 17 Aar gamle, mel-
lem dem, hvis Fremgang og gode Opførsel have
været meest stadige, og som give meest Tegn paa
Bequemhed til Administration eller Underviisning.

112. De Elever, som indstille sig til denne
Concurſ, maae af deres Fædre eller Bærger
bemyndiges til at betræde Universitetets Bane.
De kan ikke optages i Normal-Pensionnatet, med
mindre de forpligte sig til at forblive i det
mindste 10 Aar i det undervisende Corps.

113. Disse Aspiranter skal høre Fore-
læsninger i Collège de France, den polytech-
niske Skole eller det naturhistoriske Museum, alt
efter som de bestemme sig til at give Underviisning

Univ. og Skole-Annaler. 1808. 1. B. 2

enten i Literaturen eller i de forskjellige Grene af Videnskaberne.

114. Aspiranterne skal, foruden disse Forelæsninger, i deres Pensionnat have Repetiteurer, valgte mellem de ældste og dueligste af deres Meddisciple, deels for at gientage det, som de lære i de foranstørte Specialskoler, deels for at øve sig i physiske og chemiske Experimenter, og danne sig til den Kunst at undervise.

115. Aspiranterne kunne ikke forblive længere end to Aar i Normal-Pensionnatet. De underholdes der paa Universitetets Bekostning og ere forbundne til et fælles Liv efter et Reglement, som Stormesteren lader udkaste af Universitetets Conseilet.

116. Normal-Pensionnatet staaer under umiddelbart Opsyn af een af de fire Rectorer, som ere Raad paa Livstid, hvilken skal residere der, og have under sig en Studie-Directeur.

117. Det Antal af Aspiranter, som hvert Aar maae tages fra Lyceerne og sendes til Normal-Pensionnatet i Paris, reguleres af Stormesteren, efter Collegiernes og Lyceernes Tilstand og Fornødenhed.

118. Aspiranterne maae i Løbet af deres tvende Etduie Aar i Normal-Pensionnatet eller ved sammes Slutning tage deres Grader i Paris i Literaturens eller Videnskaberens Facultet. De

ansættes derefter af Stormesteren til vacante Poster i Academierne.

§. II.

Om Adjuncterne (Agrégés).

119. Studielærerne i Lyceerne og Collegiernes Regenter stædes til indbyrdes Concurſ for at erholde Adjunctur til Professorat ved Lyceerne.

120. Maaden, hvorpaa den for Adjuncternes Concurſ nødvendige Examen skal holdes, bestemmes af Universitets-Conseilet.

121. Lidt efter lidt antages et Antal af Adjuncter, som ere tilstrækkeligt til at besætte de ledige Professorpladser ved Lyceerne. Dette Antal kan ikke overstige Trediedelen af Professorernes.

122. Adjuncterne tillægges en aarlig Gage af 400 Fr., som de have saalænge, indtil de erholde en Professorplads ved et Lycee. Stormesteren fordeler dem paa Academierne; de vicariere for syge Professorer.

Lit. XV.

Om Emeritat og Entledigelse.

123. De Embedsmænd ved Universitetet, som indbefattes under de 15 første Klasser i Art. 29, kan efter 30 Aars uafbrudt Tjeneste erklæ-

res udtiente (émérites) og erholde Afskæd med Pension, som bestemmes af Universitets-Conseiler efter de forskjellige Functioner.

Enhvert Embedsaar over 30 Aar regnes de Udtiente til gode, og forøger deres Pension med $\frac{1}{20}$ Deel.

124. De Udtientes Pension kan ikke forbindes med Gager, som ere tillagte nogen hvilken som helst Function ved Universitetet.

125. Der skal oprettes et Rolighedssæde (maison de retraite), hvor de Udtiente kan optages og underholdes paa Universitetets Bekostning.

126. De Embedsmænd ved Universitetet, som, under Udvølsen af deres Functioner, anfaldes af Svaghed, der forbyder dem at fortsætte dem, kan optages i Rolighedssædet forinden den ordentlige Emeritattid.

127. Medlemmerne af de gamle undervisende Corps, som ere over 60 Aar gamle og maatte befinde sig i det i foregaaende Artikler ommeldte Tilfælde, kan optages i Universitetets Rolighedssæde eller erholde en Pension efter Stormesterens Decision, til hvilken de maae indsende deres Adkomster.

Tit. XVI.

Om Dragten.

128. Den fælles Costume for alle Medlemmerne af Universitetet er en sort Kiole med en Palme, broderet i blaat Silke paa den venstre Side af Brystet.

129. Regenterne og Professorerne holde deres Forelæsninger i en Talar (robe) af sort Stof (étamine). Over Roben paa den venstre Skulder anbringes Grad, Distinctions, Mærket (la chausse *a*), der varierer i Farve efter Faculteterne, og i Bortd alene efter Graderne.

130. Professorerne i Lovkyndigheden og Medicinen beholde deres nærværende Costume.

Tit. XVII.

Om det keiserlige Universitets Indtægter.

131. De 400,000 Fr. Indtægter, som ere indskrevne i den store Bog, og som tilhøre det offentlige Underviisningsvæsen, skal udgiøre det keiserlige Universitets Fond.

132. Alle Gebyhrer, som betales for Gradernes Collation i Theologiens, Literaturens

a) See de la Vaux's Dictionnære ad hanc voc.

og Videnskabernes Faculteter, skal indflyde i Universitetets Kasse.

133. Til Fordeel for samme Kasse skal der afdrages en Tiendedeel af de Gebyhrer, som i de juridiske og medicinske Skoler oppebæres for Examina og Receptioner. De ni øvrige Tiendele vedblive at anvendes til disse Faculteters Udgifter.

134. Ligeledes skal der i alle Rigets Skoler til Universitetets Fordeel afdrages en Tyvendedeel af den Retribution, som erlægges af enhver Eleve for hans Underviisning.

Dette Afdrag skeer af enhver Skoles Foresatte, som derfor aflægger Regnskab, i det mindste hvert Fierdingaar, til Universitetets Skatmester.

135. Naar den Retribution, som erlægges for Elevernes Underviisning, er blandet med deres Pensioner (Betalingen for deres Underholdning i Pensionnater), bestemme de academiske Raad, hvor meget der for hver Pensionnær skal ydes til Universitetets Kassen.

136. Der skal paa Universitetets Conseilets Forestilling og i Overeensstemmelse med de Former, som ere antagne ved Reglementerne for offentlig Administration, bestemmes en Taxt for Seglet ved Udstædelsen af alle Diplomer, Bestallinger, Bevillinger &c., der underskrives af Stormesteren og udfærdiges giennem Universitetets Cancellie. Belø-

bet af denne Taxt indflyder i Universitetets Kasse.

137. Universitetet bemyndiges til at modtage de Donationer og Legater, som maatte gives til samme i Overensstemmelse med de for Administrations-Reglementer foreskrevne Former.

Tit. XVIII.

Om det keiserlige Universitets Udgifter.

138. Cenzleren og Skatmesteren skal hver have en Gage af : : : 15,000 Fr.
Conseilets Secretær : : : 10,000 —
Raader paa Livstid : : : 10,000 —
Ordentlige Raader : : : 6,000 —
Inspecteurer og Rectorer : : : 6,000 —
Reiseomkostningerne godtgøres særskilt.

139. Der skal anvendes til den aarlige Underholdning af ethvert af Literaturens og Videnskaberne's Faculteter, som oprettes ved Academierne, en Sum af 5000 til 10,000 Fr.

140. Der skal oprettes et aarligt Fond af 300,000 Fr. til de 300 Aspiranters Underholdning og til Professorernes Gagering saavel som til Normal skolens øvrige Udgifter.

141. Den Sum, som er bestemt til Vedligeholdelsen af Kglighedsstædet og Anvisning

af de Udtientes Pensioner, fastsættes for det første Aar til 100,000 Fr.

For ethvert af de følgende Aar skal dette Fond reguleres af Stormesteren i Universitetets Raad.

142. Stormesteren skal anvende den Portion, som efter Udgifternes Bestridelse maatte blive tilbage af Universitetets Indtægter, til 1) Pensioner for de Medlemmer af Corpset, som meest have udmærket sig ved deres Tjenester og Hengivenhed til dets Grundsatninger; 2) til fordelagtige Anbringelser for at forøge Universitetets Fond.

Tit. XIX.

Almindelige Dispositioner.

143. Det kaiserlige Universitet og dets Stormester, som Vi udelukkende overdrage Omsorgen for den offentlige Underviisning i hele Riget, skal uophørlig bestræbe sig for at fuldkommengjøre Underviisningen i alle Fag og begunstige Forfattelsen af classiske Værker. De bør især vaage over at Underviisningens Fremfribden i Videnskaberne stedse retter sig efter de allerede erhvervede Kundskaber, og at Systemaad aldrig faaer Magt at standse disses Fremgang.

144 og sidste. Vi forbeholde Os, paa en særdeles Maade at erkiende og belønne

de store Tjenester, som af Universitetets Medlemmer maatte vides i Henseende til Bore Folks Underviisning, ligesom ogsaa at forandre, og det ved Decreter tagne i Bort Raad, enhver Decision, Statut eller Act, som er emaneret fra Universitetets Conseilet eller Stormesteren, saa ofte Vi ansee det gavnligt til Statens Bedste.

Givet i Bort Palais Tuilleries den 17 Marts 1808.

Undertegnet

Napoleon.

Par l'Empereur,
Minister • Statssecretair, undertegnet.

H. B. Maret.

Et Decret, givet af H. S. Majestæt i sit Palais den 17 Marts 1808, indeholder følgende Udnævnelser:

M. Fontanes, Præsident i det lovgivende Corps, udnævnes til Universitetets Stormester.

M. Villaret, Biskop af Casal, udnævnes til Cansler og M. Delambre, bestandig Secretair i Institutets første Classe, beskikkes til Skatmester ved bemeldte Universitet.

II. Blandede Efterretninger.

Frankrig.

Paris.

I Overeensstemmelse med Regjeringens Decret af 30 Fructidor Aar 10 begav den 21 Aug. 1807 Hs. Excellence, Ministeren for det Indre, ledsaget af Generaldirecteuren for den offentlige Underviisning og af Institutets Præsident, sig til dette Forsamlingsaal, for der i Overværelse af de constituerede Autoriteter og af Institutet at skride til den almindelige Uddeling af Præmierne til Specialskolernes, Lyceernes, det militære Prytanees og Musikhøjskolens Elever.

For Uddelingen holdt Hr. Arnault, Medlem af Institutet og af Væreslegionen, og Chef for det offentlige Underviisnings-Departement i Ministeriet for det Indre, en Tale af følgende væsentlige Indhold:

Han begyndte med den Bemærkning, at Resultaterne beviste allerede Fordelene af det nye Underviisningssystem, som Regjeringen havde antaget; at alle de Instituter, hvoraf det er sammensat, i kort Tid havde opnaaet den høieste Grad af Flor; at et voxende Tilløb af Disciple afløste Antallet af dem, som aarligen udtraadte. Dette op-

lyste han derpaa ved en Udsigt over disse Institu-
 ters — Musiskolens, Malerskolens, de medicinske
 Skolers, det franske Collegiums, den polytechniske
 Skoles, de juridiske Skolers og Lyceernes — nærvæ-
 rende Tilstand. I Lyceerne, hvis Antal de i
 Amiens, Angers, Toulouse, Versailles, Cahors
 og Paris (Lycee Napoleon) sidst oprettede nu have
 forøget til 35, opvokse 8000 Elever, hvoraf 3700
 skulde ganske eller tildeels den Keiserlige Gævmild-
 hed deres Opdragelse. Af den Omstændighed, at
 de udsatte Præmier ere lige for dem, der meest
 udmærke sig i Videnskabernes, Konsternes og Li-
 teraturens Studium, tog Korf. Anledning til at
 gjøre opmærksom paa, med hvilken Upartiskhed
 Frankerigs nye Skaber ærer alle Fag og søger at
 fremkalde Geniets Udvikling i alle dets Anlag.
 Han beklagede, at denne Ketsfærdighed, hvorpaa
 Keiseren giver saa lysende et Exempel, er mindre
 almindelig blandt de forskjellige Fags Dyrfere
 selv, end man burde ønske; at den Svaghed, at
 fordre udelukkende Agtelse, udelukkende Bestyrtelse
 for sin egen Videnskab eller Kunst, ofte ei engang
 har været fremmed for de ypperste Hoveder. Han
 advarede Unglingene mod denne Feil, og anbefa-
 lede dem som Middel derimod, ved Bedømmelsen
 af andres udmærkede Fremgang i Fag af en for-
 skjellig Art at spørge: er det nyttigt? er det

vanffeligt? Det første har Ret til Agtelse, det sidste til Forundring; begge Dele forenede have Fordring paa Vre. Ved tydelige Bink, gav Taleren tilkiende, at han især havde visse Fordomme mod de skienne Konster for Die, og anpriste i denne Anledning Oldtidens Exempel. Paa Parnasset herskede den fuldkomneste Liighed mellem Muserne. De dannede en Kreds omkring Apollo, der begunstigede dem alle, uden at være partist for nogen. Taleren udbredte sig derpaa videre over Videnskabernes og Konsternes og Literaturens høie, hingunden ikke underordnede, Værd, fulgte ikke den sidste Forsald, men fandt saavel i Napoleons Opmuntringer som i det Stof, hvormed hans Underværker forsyne Poesie og Historie, glad Anledning til lysere Udsigter.

Tanken førtes nu igien tilbage til de offentlige Anstalter i Henseende til en liberal Opdragelse, med den Bemærkning, at ingen Velgierning af Napoleon bør ansees større for den nærværende Slægt, for de kommende. I Anledning af Udtrykket „liberal“ tilføiedes nogle passende Betragtninger over en vis Klasse af Mennesker. „Der gives de — vore Talerens Ord — som, selv interesserede ved at give den offentlige Underviisning de snevre Grændser af deres egen Indsigt og Duelighed, ikke ophøre at gientage: at

det er farligt at udbrede Lys; at Oprørsgaand og philosophisk Aand ikke ere uden eet og det samme; at ifølge heraf den meest oplyste Deel af Nationen bør, for Fyrstens Interesses Skyld, være saa lidet talrig som mueligt; at Bildfarelser bør, til Fordeel for Regieringerne, i en vis Proportion indblandes i den offentlige Underviisning; med eet Ord, at den meest uvidende Nation tillige er den meest lydige. Disse Mennesker vide da ikke, hvad der er skeet, hvad der endnu stedse skeer hos Folk, der ere fordømte til Uvidenhed ved Overtroe. Skabt til Trældom og ikke til Lydighed, er et uvidende Folk altid færdigt til Oprør. Seer det vel i det Herredømme, som det er underkastet, andet end et Nag? end Magtens Misbrug? veed det, hvad Pligter og Rettigheder ere? begriber det Fordelene af at opofre en Deel af sin Eiendom og sin Frihed for Selskabets Skyld, der sikrer os det øvrige? Nei; Magten alene formaaer at tvinge det til at medvirke til det almene Bedste, ligesom Skræk til at ære den borgerlige Orden, den det uophørligen truer, fordi det ikke veed, af hvilken Bigtighed det er for Alle at vedligeholde den. Lysen udbreder sig over Kloden; Krigens og Fredens Konster udvide og fuldkommengjøre sig; de civiliserede Nationer optage næsten paa een Tid de nye Opdagelser. Det uvidende Folk, alene

fængslet til sine Fordomme, deeltager ikke i saa mange Fordele. Det staar ved Siden af Dyrene. Et saadant Folks Overhoved, hvad har han at sætte mod Fiender, som true ham? hvad mod modige, disciplinerede og frigsyndige Hære? en sammenrapsset Horde, hvis stupide Glubskhed Fanatismen efter Godtbeftindende binder og løser! Forgieves føler et saadant Folks Overhoved Fordelene af det Lys, det foragter; forgieves søger han at giøre det deelagtigt i samme; denne Velgierning regnes ham til Forbrydelse. Forhadet af Uvidenheden, som han har villet styrte fra Thronen, seer han flyde i Strømme deres Blod, som sammenrottede sig mod ham og det offentlige Vel; og en brutal Glædes Udbrud betegner det Folks Triumph, der troer sig frelst, fordi det faldt tilbage i Barbarie." Ved Anvendelsen af disse Betragtninger sluttede Taleren saaledes: "en stor Fyrste behøver et Folk, der er ham værdigt, et Folk som, istedet for at staa tilbage for oplyste Nationer, er forud for dem. Opdragelsen især kan give og vedligeholde os dette Fortrin; en liberal Opdragelse er os ikke mindre tilsiøktet ved Keiserens egen Interesse end ved hans Stormodighed. Skulde han ville compromittere Rigets grændseløse Værdi? Hvad vilde denne Værdi blive til, dersom der ikke dannedes Mænd, som kunde engang indtage

de Heltes Plads, der anføre vore Armeer, de Bises, der sidde i vore Raad?" Efter denne Tale uddeelte Præmierne, i alt til 18 unge Mennesker. Accessit p. 27.

(Uddraget af Procès-verbal de la distribution générale des prix aux élèves des écoles spéciales du 21 Août 1807 à Paris. De l'imprimerie Impériale).

Den 6 Februari 1808 havde en Deputation af National-Institutets første Klasse Audienz hos Keiseren, i hvilken Hr. Delambre forelæste en Oversigt over Mathematikens Fremskridt siden 1789, og Hr. Cuvier over Physikens i samme Tidrum.

Hs. Majestæt svarede Deputationen paa følgende Maade:

"Mine Herrer Præsident, Secretærer og Deputerede af Institutets første Klasse! Jeg har villet høre Deres Beretning om den menneskelige Aands Fremskridt i de sidste Aar, paa det at alle Nationer maatte høre, hvad de have at sige mig, og vort Aarhundredes Foragtere bringes til at tie, hvilke, i det de trakte efter at lade den menneskelige Aand gaae tilbage, synes at have den Hensigt at quæle den. Jeg har villet vide, hvad der endnu bliver mig tilbage at gjøre til Opmun-

tring for Deres Arbejder, for at trøste mig over, at jeg ikke mere paa en anden Maade kan bidrage til Deres Fremme. Mine Folks Vel og min Thrones Ære have lige Interesse ved Videnskabernes Flor. Min Minister for det Indre skal forelægge mig en Beretning om alle Deres Ønsker; De kunne stedse gjøre Regning paa Virkningerne af min Protection."

Trykfeil i 4de Hæfte 1807.

Side 261	Lin. 8. hvorfor, læs: hvorhos.
— 272	— 9. promovens, læs: promovere.
— 276	— 19. resté, læs: rester.
— 277	— 26. remersiment, læs: remerciment.
— 282	— 2. bleve, læs: blev.
— 284	— 25. rfter, læs: efter.
— 294	— 7. bortflytede, læs: bortflyttede.
— —	— 11. Flytn-ng, læs: Flytning.
— 297	— Sidetal 167, læs: 297.
— 307	— 15. Yndling, læs: læs Yngling.
— 334	— 10. aarligen, læs: aarligen.
— 354	— 25. doctrine, læs: dottrine.
— 357	— 3. fra End. Professor, læs: Professorer.